

Mál nr. 146/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs. Slysaftrygging launþega

Nafn váttryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

1. Málskot móttakið 26. apríl 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 17. maí 2024 ásamt fylgiskjölum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags 23.maí 2024 ásamt fylgiskjölum.

Málsatvik.

Hinn 21. september 2023, er hann var að störfum fyrir X, varð M fyrir líkamstjóni. Í málskoti kemur fram að krafa sé gerð um bætur annars vegar úr slysaftryggingu launþega og hins vegar úr ábyrgðartryggingu X vegna tjónsins. Í málskoti segir að atvik hafi verið með þeim hætti að M var að ná í varning úr hillum á lager X og hafi hillurnar verið í fjögurra til fimm metra hæð. Hafi skrið komið á plastlista sem voru í hillunum og þeir hrundi í átt að M. Hafi M skyndilega vikið sér til hliðar í því skyni að forða því að fá listana á sig. Í því vetfangi hafi trappan sem M stóð í fallið/runnið undan honum með þeim afleiðingum að M féll aftur fyrir sig og lenti með höfuðið og hnakkann á pallettu og missti meðvitund. Voru lögregla og sjúkralið kölluð til og fyrirbyggjandi er lögregluskýrsla dags. 27. september 2023 vegna atviksins. Var M fluttur burt með sjúkrabifreið en hann hlaut höfuðkúpabrot við slysið.

Krafa M um bætur úr slysaftryggingu launþega er rökstudd með þeim hætti að ljóst sé að um hafi verið að ræða slys í skilningi slyshugtaks váttryggingaréttar, þ.e. um hafi verið að ræða skyndilegan, utanaðkomandi atburð sem valdið hafi meiðslum á líkama M án vilja hans.

Hvað varðar kröfu um bætur úr ábyrgðartryggingu X er byggt á því að umræddar tröppur hafi ekki verið jafntraustar og M hafi mátt gera ráð fyrir og hafi beinlínis verið hættulegar. Lítið hafi þurft til svo þær yltu á hliðina og hafi þær ekki verið nægilega stöðugar svo öryggi starfsfólks væri tryggt. Er vísað til þess að af ljósmyndum í lögregluskýrslu megi greina að tröppurnar hafi verið búnar örmjóum ekkjum og þær mjóslegnu járnstangir sem myndi undirstöðu trappanna séu ekki til þess fallnar að halda þeim stöðugum. Þá hafi bremsubúnaður ekki virkað sem skyldi enda hefði hann átt að koma í veg fyrir að aftari dekkinn hreyfðust til meðan M stóð í tröppunum. Hafi umrædd stigatrappa þá verið tekin úr umferð og annar búnaður sé nú nýttur í hennar stað. Verði að líta á þær aðgerðir sem viðurkenningu þess að trappan hafi verið örugg og ekki hentað til verksins. X hafi því vanrækt að tryggja öryggi og aðbúnað á vinnustaðnum og hafi það leitt til slyss M. Því til stuðnings er vísað til nánar tilgreindra ákvæða laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum og reglugerða settra með stoð í þeim.

Er þá í málskoti vísað til þess að slysið hafi ekki verið tilkynnt til Vinnueftirlitsins í samræm við 79. gr. laga nr. 46/1980. Í ljósi áverka og óvinnufærni M hafi borið að tilkynna strax um slysið og hefði rannsókn Vinnueftirlitsins á orsökum þess getað eytt hugsanlegri óvissu um hvort slysið sé að rekja til ágalla eða vanbúnaðar trappanna. Samkvæmt dómafordæmum sé lítið svo á að atvinnurekandi sem ekki hefur tilkynnt slys samkvæmt ákvæðinu skuli bera hallann af sönnunarskorti um málsatvik að því leyti sem þau eru óljós og aðila greinir á um þau.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að þegar hafi verið fallist á bótaskyldu úr slysaftryggingu launþega. Hvað varði bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu þá hafi þeirri kröfu verið hafnað með bréfi dags. 14. maí 2024. Í fyrirbyggjandi lögregluskýrslu komi fram að Vinnueftirlitinu hafi verið tilkynnt um slysið og verði því ekki vikið frá almennum sönnunarreglum á grundvelli þess að tilkynning hafi ekki verið réttilega send. Vinnueftirlitið og lögregla hafi engar athugasemdir gert við stigann og hafi X staðfest að hann sé enn í notkun enda í góðu ásigkomulagi. Í tjonstilkynningu M til V dags. 6. nóvember 2023 komi þá fram að stiginn hafi gefið sig með þeim afleiðingum að M féll aftur fyrir sig en í málskoti segi að stiginn hafi runnið til. Bendi þetta til að mjög óljóst sé um tilurð slyssins og ósannað að það verði rakið til sakar X.

Í viðbótarathugasemdum M er því mótmælt sem röngu og ósönnuðu að Vinnueftirlitinu hafi verið gert réttilega viðvart um slysið. Hið rétta sé að Vinnueftirlitið hafi ekki komið á slysstað og hafi tilkynning

X ekki borist því fyrr en 1. nóvember 2023. Geti skráning í lögregluskýrslu ekki haggð þeirri staðreynd. Þá er því einnig mótmælt sem röngu og ósönnuðu að stigin sé enn í notkun og leggur M fram ljósmyndir er sýni að hjólabúnaður hans sé brotinn og hann því ónothæfur. M áréttar svo áður fram komnar röksemdir sínar og vísar til fyrri röksemda hvað varði ágalla á tröppunum.

Álit.

Í bréfi V til nefndarinnar segir að þegar hafi verið fallist á bótaskyldu úr slysátryggingu launþega. Í viðbótarathugasemdum M er staðfest að fallist hafi verið á bótaskyldu hvað það varði hinn 14. maí 2024. Verður því að líta svo á að ágreiningur aðila snúi aðeins að því hvort bótaskylda úr ábyrgðartryggingu X sé til staðar og takmarkast umfjöllun nefndarinnar við þann ágreining.

Svo bótaskylda sé fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu X þarf að mega rekja tjón M til saknæmra athafna eða athafnaleysis af hálfu þess, starfsmanna þess, annarra aðstæðna eða atvika sem því verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna. Sönnunarbyrði þess hvílir samkvæmt almennum sönnunarreglum á M.

Samkvæmt 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980 skal atvinnurekandi án ástæðulausrar tafar tilkynna til Vinnueftirlitsins öll slys þar sem starfsmaður deyr eða verður óvinnufær í einn eða fleiri daga, auk þess dags sem slysið varð. Slys þar sem líkur eru á að starfsmaður hafi orðið fyrir langvinnu eða varanlegu heilsutjóni skal tilkynna Vinnueftirlitinu eigi síðar en innan sólarhrings. Samkvæmt fyrirliggjandi lögregluskýrslu um slysið var tölvupóstur sendur á Vinnueftirlitið og eru ekki efni til að vefengja þá staðhæfingu. Verður því að líta svo á að Vinnueftirlitið hafi strax á slysdegi haft vitneskju um slysið. Þrátt fyrir að vettvangsrannsókn hafi af einhverjum ástæðum ekki verið framkvæmd af hálfu Vinnueftirlitsins verður því ekki vikið frá almennum sönnunarreglum á grundvelli þess að ekki hafi verið réttilega tilkynnt um slys M.

Krafa M byggir á því að umrædd trappa hafi verið vanbúin og ekki hentað til verksins. Ber M samkvæmt framansögðu sönnunarbyrði fyrir þeim fullyrðingum. Af fyrirliggjandi ljósmyndum er umrædd trappa með tveimur þrepum og framan við efra þrepið einhvers konar öryggisgrind. Þá er trappan á fjórum hjólum. Ekki er sýnt fram á annað en að umrædd trappa sé nokkuð hefðbundin eða að gerð hennar og búnaður séu háskalegri en almennt gerist um tröppur. Þá hefur ekki verið sýnt fram á að hemlabúnaður hennar hafi ekki virkað sem skyldi. Gegn neitun X er þá ekki sýnt fram á að trappan hafi verið tekin úr notkun eftir slys M en jafnvel þó svo væri leiðir slíkt ekki sjálfkrafa til bótaskyldu. Með viðbótarathugasemdum M fylgdi ljósmynd er sýnir að plast á innanverðu dekki tröppunnar er að hluta til brotið. Ekki liggur hins vegar í augum uppi, né hefur það verið skýrt sérstaklega, hvernig það hefur áhrif á öryggi tröppunnar sem slíkrar eða virkni hjólabúnaðarins. Af framansögðu verður að líta svo á að ósannað sé að trappan hafi verið vanbúin eða hættuleg og verður M að bera hallann af því.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 1. október 2024.
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir